

ÖRÖKSÉG

ROVATUNK ELÉ

Bizonyára emlékeznek még olvasóink 1962 decemberi számunkra, melyet legnagyobb szocialista költőnk, József Attila emlékének szenteltünk. Szeretnénk hinni, hogy a József Attila-számot követő törekvéseink — melyek irodalmunk és művelődésünk szocialista forrásvidékének mind teljesebb feltérképezéséhez kívántak hozzájárulni — szintén nem maradtak hatás nélkül: a szakkörökön túl olvasóközönségünk érdeklődését is felkeltették. A szocialista realizmus és a szocialista örökség jegyében megfogalmazott korábbi programunk — minek legfontosabb elvi-esztétikai célkitűzéséhez most is ragaszkodunk, hisz egy, az irodalomcentrikusság büvköréből kilépő, az élet igényeihez jobban közelített, szocialista társadalmi viszonyaink valóságának szélesebb körű ábrázolására vállalkozó irodalmi és kulturális folyóirat esztétikai arculatát is csak korszerűen értelmezett szocialista realizmus határozhatja meg — a hagyományok kérdésében már állást foglalt. Azt tűztük ki célul — s ennek megvalósítására törekedtünk a lap kritikai rovatán belül alakult Szocialista Örökségünk c. rovatunkban —, hogy irodalmunknak, művelődésünknek elsősorban szocialista hagyományait ápoljuk. Főleg ismeretlen vagy elfelejtett dokumentumok, adatok, források közlésére futotta crónkból, annak a kis munkaközösségnek erejéből, aminek szervezeti léte ugyan már a megalakulással megszűnt; amelyik viszont a gyakorlat, a tényleges kutatás terén annál tiszteletreméltóbb szorgalommal munkálkodott. E dokumentum- és adatfeltáró munka 1964 novemberi, teljes egészében Radnóti Miklóst idéző emlékszámunkban már tanulmányokkal, elemzésekkel is bővült s a továbbiakban ezen az úton szeretnénk haladni. Kilépni tehát a pusztá adatközlés pozitívista korlátai közül: értelmezni, kommentálni az anyagot, s ami még előbbvaló: tanulmányban, eszében megvilágítani múltunk szocialista örökségének egy-egy alakját, művét, problémáját.

Nem feledjük azt a korábbi tervünket sem, hogy rovatunk legjava anyagából köteteket jelentessünk meg. Így a — Tiszatáj-Magvető könyvkiadó segítségével terveztek egy József Attila-verselemzéseket tartalmazó kiadvány és egy Radnóti-dokumentumokat közlő kötet megjelentetését. Összeállításuk már megindult.

Mindenekelőtt és elsősorban szocialista örökségünk értékeinek feltárására törekszünk a továbbiakban is, ezt tartjuk a legfontosabb, a jelen számára legtöbb tanulságot kínáló feladatnak, rovatunk mégis Örökség címmel folytatódik tovább. S azért, hogy olykor hagyományaink — főleg helyi tradícióink — más irányzataira is kitekinthessen, természetesen szocialista szellemben, a marxista történet- és művészetszemlélet következetes, kritikus alkalmazásával.

Jelen számunkban ismeretlen József Attila-dokumentumokat közlünk. Felkutatójuk: Kende Sándor, a Párttörténeti Intézet munkatársa. Közreadunk egy tanulmányvázlatot Kiss Aurél bölcsészhallgató tollából, Gró Lajosról, a magyar marxista kritika elfelejtett alakjáról, kinek a felemelkedés útján c. mindmáig kéziratban maradt, s a magyar szocialista irodalom történetének összefoglalására vállalkozó munkájából a következő számmal kezdődően több részletet mutatunk be. Megújult folyóiratunk 1965-ös évfolyamában pedig többek között szeretnénk megismertetni olvasóinkat Gárdon Eva bölcsészhallgató Erg Agoston — József Attila egykori barátja, s a Korunk állandó munkatársa — életútjáról, műveiről szóló tanulmányával, Gyárfás Endre és Gádorosí Vas István Radnóti-elemzéseivel, Szalai Imrénének a Kortárs c. folyóirat, Csaplár Ferencnek a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma történetét feldolgozó cikkével, Péter Lászlónak Jubász Gyula és Babits eddig ismert levelezését lényegesen kibővítő közleményével, Markovits Györgyi és M. Pásztor József publikációival stb.

KOVÁCS SÁNDOR IVÁN